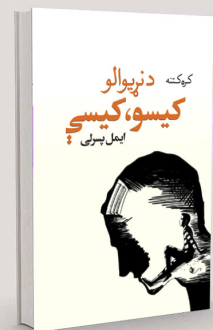

د نړيوالو کيسو کيسې

په ټوله کي مو دا کتاب د نړۍ د بېلابېلو هيوادونو له داستان سره اشنا کوي، تاسې ته نښي چې هغوی په ژوند کي کوم اړخونه مهم نيولي او له کومو هغو يې متنفر دي.

د چين د ۷۱ ميليونو ډالرو په مالي لگښت په کابل کي د ښارگوټي د جوړېدو چارې پيلېږي

د ښار جوړولو او ځمکو چارو وزارت وايي، د چين د ۷۱ ميليون ډالرو په مالي لگښت د کابل ښار د دارلامان په سيمه کي د يوه ښارگوټي د لومړي فاز د جوړېدو چارې به ډېر ژر پيل شي. د ياد وزارت له خوا په خپره شوي خبرپاڼه کي راغلي چې د دې ښارگوټي د لومړي فاز تړون د ښار جوړولو او ځمکو وزارت او د MCC ۱۹ پلي کوونکي شرکت ترمنځ په ولسمشرۍ ماڼۍ کي د ولسمشر پر وړاندې لاسليک شو. په خبرپاڼه کي راغلي: «د چين هيواد په مالي مرسته د ياد ښارگوټي د لومړي فاز د چارو پيلېدل د دواړو هيوادونو له گډو او مهمو پروژو څخه دي چې چارې يې په کابل ښار کي پيلېږي.» سرچينه: زياتوي، ټاکل شوې چې د دغه ښارگوټي د لومړي فاز بنسټيزې او ودانيزې چارې په راتلونکو ۴۰ مياشتو کي بشپړې او گټه اخيستنې ته وسپارل شي.

کوريای جنوبي در بخش های صحت، تعليم و حفاظت اطفال با افغانستان دو ميليون دالر مساعدت نموده است

کوريای جنوبي دو ميليون دالر امريکايي که در بخش های صحت، تغذيه، تعليم، آب، دفع فاضلاب و بهداشت و حفاظت اطفال به مصرف می رسيد با يونيسف مساعدت نموده است. در خبرنامه اداره يونيسف آمده است که دولت جمهوري کوريا جنوبي مبلغ دو ميليون دالر امريکايي را به شکل کمک های بشردوستانه در بخش های صحت، تغذی، تعليم و تربيه، آب، دفع فاضلاب و بهداشت (WASH) و حفاظت اطفال از طريق دو پروژه جداگانه که در چهار ولايت افغانستان (دايکندي، هرات، بلخ، ننگرهار) تطبيق خواهند شد، به يونيسف مساعدت نموده است.

منبع می نويسد: «از اقدامات مذکور که دوازده ماه را در بر خواهند گرفت، بيش از ۳۰۰۰۰ دختر، پسر، زن و مرد مستفيد گرديده و دسترسي شان را به خدمات اساسی افزايش خواهد داد و در نتيجه مساعدت کوريا، يونيسف قادر خواهد شد تا نزديک به ۱۹۰۰۰ تن در محلات صعب العبور ولايت دايکندي کمک فراهم نمايد.»

داکتر ابوبکر کامبو، نماينده يونيسف در افغانستان می گويد: «يونيسف با داشتن تخصص در سکتور های متعدد برای حمايت دولت و همکاران در عرضه خدمات جامع به مردم از يک موقعيت برتر برخوردار است و سالهاست که اين خدمات را عرضه مينمايد، اقدامات مذکور با عرضه خدمات متعدد و مختلف در عين محل اثر فزاينده داشته و در مقايسه با نتايج يک سکتور، تأثير بيشتري خواهند داشت.»

مسيير

ورځپاڼه
www.maseerdaily.af
نوی لید، نوی منزل

چهارشنبه د ۱۳۹۹ د تلې دويمه | د ۲۰۲۰ د سپټمبر ۲۳ مه | ۵۹۹ یمه گڼه

سره سوله او خونړی جگړه؛

په افغانستان کې روان تاوتریخوالي او ملکي مرگ ژوبلې اندېښنې پارولې دي

- د سولې د تخریب منظمې هڅې **مخ ۲**
- له طالبانو سره د ایران د پېچلو اړیکو نوې بڼه **مخ ۲**
- د چين د اقتصادي مزل تر ټولو ښه پانډه په غوړېدو ده **مخ ۳**

که د افغان سولې پروسه ناکامه شي، نو افغانستان او نړۍ به له گواښونو سره مخ شي

مخ ۲

نشئل انټرسټ: پر طالبانو د پاکستان نفوذ د پام وړ کم شوی دی

د نشئل انټرسټ په نامه يوې خپرونې د پاکستان او طالبانو وروستيو اړیکو ته کتنه کړې ده. د يادې خپرونې له لوري په يوه اوږده تحليل کې راغلي، طالبان اوس پوه شوي چې د پاکستان د ملاتړ دوام يې په افغانستان کې دننه د خلکو ترمنځ اعتبار زيانمنوي، نو له همدې امله اوس پر پاکستان ډېره تکيه نه کوي. د سرچينې په خبره، په نړيواله کچه د طالبانو سياسي اعتبار پاکستان وارخطا کړی دی، ځکه پاکستان درک کړې چې طالبان له دې وروسته د افغان سولې کيلي د پاکستان په لاس کې نه بولي. په ورته وخت کې د طالبانو په تنظيم کې وروستي بدلونونه د دې ښکارندويي کوي چې ياده ډله هڅه کوي په سياسي کچه خپل مشروعيت نور هم پراخ کړي. د تحليل په يوه برخه کې راغلي،

Aksos Book Store

اکسوس کتابپلورنځی

کتاب مو د ژوند ملگری کړئ

کابل درېیمه ناحیه، د دهبوري پارک جنوبي دروازې ته مخامخ
0798-98-9696, 0202504652
www.aksosbookstore.af
Aksos Book Store
aksosbookstore@gmail.com

دريغ

د سولې د تخریب
منظمې هڅې

په دوحه کې د بين الافغاني خبرو د پيل لپاره د دواړو اړخونو تر منځ پر اصولو او کړنلاره لا هم بحثونه روان دي. دواړه اړخونه په دې برخه کې د پرمختگ خبر ورکوي او تمه ده چې ژر به پر دې چاره توافق وشي او بيا به پر اجندا هم توافق کېږي، چې ورسره به بين الافغاني خبرې پيل شي. له دې سره هممهاله منظمې او پرله پسې هڅې کېږي چې رامنځ ته شوی فرصت ضايع شي، فضا جگړه ييزه شي او د سولې په تړاو بيا ناهيلي خپره شي.

د سولې له بين الافغاني خبرو سره جگړه گرمه شوې ده چې په طبيعي ډول دا چاره د سولې مخالف عمل دی، چې پر خبرو منفي اغېز کوي. دا سمه ده چې تر اوسه پورې سوله نه ده شوې او نه هم پر اوربنډ توافق شوی دی، خود خبرو له پيل سره که جگړه کمېږي نه، نو په هېڅ ډول بايد زياته نه شي. آن د حسن نيت لپاره بايد جگړه نوره هم کمه شي، خو ښکاري چې جگړه خوښي عناصر له دې موقع استفاده کوي او غواړي جگړه زياته کړي، خود سولې پر پروسه منفي اغېز وکړي. د دې تر څنگ لا هم ځينې چارواکي جگړه ييز ادبيات کاروي، نفرت خپروي او داسې ښيي چې گواکې سوله ناشوني ده او يا يې هم څرگندونې سوله ييزه فضا خرابوي. د ولسمشر د مرستيالانو او آن خپله د ولسمشر خبرې همداسې يوه هڅه ده چې د سولې پروسه خرابولی شي. په داسې حالاتو کې چې د سولې خبرې روانې دي، دغه ډول ادبيات کارول په هېڅ ډول د سولې په گټه نه دي، بلکې دا ډول خبرې د جگړې او نفاق سبب کېږي. که څه هم ښکاري چې دا څرگندونې په قصدي او شعوري ډول د سولې د تخریب لپاره کېږي، خو که چارواکي يې قصدي هم نه گڼي، بيا هم د توجيه وړ نه دي. دا هغه وخت دی چې بايد سوله ييزه ژبه وکارول شي، له منفي خبرو ډډه وشي او که مثبتې خبرې نشي کېدلی، نو بيا تر منفي خبرو چوپتيا هم غوره ده. طالبان څنگه دي، امارت څنگه دی، جمهوريت څنگه دی...؟ په دې اړه خلک پوهیږي، خپل قضاوت لري او هر څه وينی. په دې اړه د چارواکو خبرې د خلکو نظر نه شي بدلولی، بلکې يوازې فضا خرابولی شي. پر لاتجمو مسایلو بحث، تورونه، د يو بل پر ضد په ټولنيزو رسنيو کې تبليغات او نورې دا ډول کړنې د سولې د روان بهير پر زبان دي او پکار ده چې ونه شي. دواړو اړخونو ته پکار ده چې ولس ته درناوی وکړي، پر ولس رحم وکړي او پرېږدي چې د دې مظلومو خلکو د وينو دا سيلاب بند شي. که دوی رښتيا د خلکو او د دوی د ارزښتونو لپاره مبارزه کوي، نو پکار ده چې د خلکو اصلي غوښتنې ته چې سوله ده، کار وکړي. آن د نظام د ډول په شان په اختلافي مسایلو کې د پرېکړې واک د ټولپوښتنې له لارې ولس ته ورکړي. ولس پوهیږي چې بيا جمهوريت ټاکي، که امارت او يا هم کوم بل نظام. له همدې امله دوی بايد خلکو ته د نظام ټاکلو پر ځای، خلکو ته حق ورکړي چې خپله نظام وټاکي. دوی بايد همدومره وکړي چې د سولې روانه پروسه تخریب نه کړي او پرېږدي چې بريالی شي.

ليکنه: بارنت روبين
ژباړه: زمريالی اباسين

وروستۍ برخه:

په پاکستان کې د بدلېدونکو تحركاتو په اډانه کې، د طالبانو مشرتابه او د امريکا متحده ايالاتو ايران ته نوي فرصتونه په لاس ورکړل، خو د اړوندو ستونزو پر وړاندې عمل وکړي، لکه: مخدره توکي، تروريزم، بهرنۍ ورانکاري او د ايران-پاکستان-افغانستان گډو پولو ته څېرمه د بلوڅو سيمې. له ملا عمر د ظاهري صلاحيت په تر لاسه کولو سره، منصور ملا برادر د هغه له بندي کېدلو وروسته پر طبيب اغا د نظارت کولو مسووليت پر غاړه واخيست. هغه که څه هم پدې اړه ملا ذاکر يا ملا حسن اخوند ته چې د شورا د مشرتابه غړی و، اطلاع نه وه ورکړې. کله چې په ۲۰۱۱ م کال کې دا موضوع خپره شوه، له ذاکر سره مخالفتونه زيات شول او د ۲۰۱۴ م کال په اپرېل کې يې چې اوج واخيست، پايله يې د ملا ذاکر د مرستيالی او د نظامي کمېسيون د مشرۍ اختتام راووت.

موده وروسته، رپوټونه خپاره شول چې ذاکر او منصور د سپاه پاسداران د مېلمنو په توگه ايران کې وخت تېر کړی و. ذاکر په دې لټه کې و چې داسې يوه اډه جوړه چې په لاخيلواک ډول عمليات تر سره کړای شي. هغه همدا راز د پاکستان په پرتله ډېر وخت هلمند کې تېراوه. په ۲۰۱۵ م کال کې پاکستان پر منصور د افغانستان د سولې له عالي شورا سره په پاکستان کې په تر سره کېدونکو خبرو کې د برخه اخيستو لپاره فشارونه زيات کړل. کله چې فشارونه بيخي زيات شول، منصور ځينو طالب مشرانو ته چې د پاکستان له ای اېس ای سره ځانگړې اړيکې يې درلودې، واک ورکړ خو په جولاى مياشت کې په مري کې تر سره کېدونکو خبرو کې گډون وکړي. نورو طالب مشرانو هڅه وکړه خو معلومه کړي چې ملا عمر د دې گام پورته کولو صلاحيت ورکړی او که نه؛ خو په دې وخت کې خبرونه خپاره شول چې ملا عمر دوه کاله مخکې مړ شوی.

ملا منصور چې وار له مخه يې د ملا عمر د ځايناستي په توگه چارې پر مخ وړلې، هڅه وکړه چې دا مذاکرات په رسمي ډول پيل شي، خود مشرتابه په تړاو هلو ځلو څو مياشتې وخت ونيو او پر دې سربېره د ملا عمر د کورنۍ مخالفتونه هم پکې ښکېل وو. پاکستان د طالبانو تر منځ په دې انشعابونو کې د خپلې خوښې وړ انتخاب، سراج الدين حقاني

له طالبانو سره د ايران
د پېچلو اړيکو نوې بڼه

چې د وفات شوي جهادي قوماندان جلال الدين حقاني زوی و، ځای پر ځای کولو موکه تر لاسه کړه او په دې توگه د مرستيال او د نظامي چارو د مسوول په توگه وگومارل شو. يو له هغو مواردو چې منصور غوښتل له امله يې د زياتېدونکو فشارونو پر وړاندې مقاومت وکړي، ايران ته د هغه مخه کول و، چېرې چې د ۲۰۱۶ م کال په فبروري، مارچ او له اپرېل تر مې مياشتو د څو اونیو لپاره هلته اوسېدلی و. د همدې کال د مې په ۲۱ مه، هغه په داسې حال کې چې له ايراني پولې د بلوچستان له لارې کوچلاک ته، چې کوپټي ته يو نږدې بازار دی، په موټر کې د خپل کور پر لور روان و، له افغانستانه د امريکا پورته شوې بې پيلوټه پوځي الوتکې په وسيله ووژل شو. کوم چا انټرنېټ کې د هغه د پاسپورټ انځور خپور کړ چې په حيرانوونکې توگه روغ جوړ و او داسې وښودل شوه، چې گویا پاسپورټ يې د بې پيلوټه الوتکې په وسيله دې په نښه شوي ټکسي موټر له برید وروسته ترلاسه کړی دی. په داسې حال کې چې موټر سخت ويجاړ شوی و. له همدې امله داسې نظريات راڅرگند شول چې د دغه پاسپورټ عکس په اصل کې د پاکستانی چارواکو لخوا د پاکستان له پولې د منصور د اوښتو پر مهال اخیستل شوی و، خو امريکا ته د هغه د تگ راتگ په اړه خبر ورکړي.

زه دقيق نه پوهېږم چې منصور د سپاه پاسداران انقلاب اسلامي له چارواکو سره څو مياشتې پر څه خبرې کړې دي؛ خو داسې نه برېښي چې دا ايده کاته دې د کوم امتياز لپاره شوې وي. د منصور له وژل کېدو وروسته، ايران له طالبانو سره ښکاره سياسي اړيکې جوړې کړې. ايران څو ځلې د ايراني پلاوو کوربه توب کړی چې پکې د طالبانو مرستيال او قطر کې د دې ډلې د سياسي دفتر مشر ملا برادر سفر هم شامل دی. هماغه ملا برادر چې پاکستان اته کاله زنداني کړی و او د امريکا د غوښتنې پر اساس يې دوحه کې د طالبانو مذاکراتي ټيم د مشرۍ په موخه خوشې کړ.

د ډېرو رپوټونو له مخې، د امريکا او طالبانو تر منځ خبرې له هغو ټولو موضوعاتو سره په تړاو يوې معاملي ته ورسېدې، چې پورته يې يادونه شوې: په افغانستان کې د امريکا متحده ايالتونو

چې د پوځي حضور پر وړاندې گډې هڅې، له هلمند د هيرويينو سوداگرۍ داسې تنظيمونه، چې گټه يې د سعودي تر ملاتړ لاندې بلوڅ ډلو ته ونه رسېږي، د جنرال له څېر ډلو د ايران د پولو خوندي کولو، د داعش په نوم فعاليت کوونکو پر وړاندې جگړه کې همکاري او هلمند کې د گډې پولې په اوږدو کې د امريکا د پوځي حضور او استخباراتي عملياتو په اړه استخباراتي همکاري. هغه سفرونه د ايران د بهرنيو چارو وزارت له شموليت پرته د سپاه پاسداران لخوا ترتيب شوي وو، چې ښايي لکه زموږ ټولو په شان هغوی هم له هغه وروسته خبر شوي وي، چې منصور ووژل شو؛ خو له هغې وروسته د ايران د بهرنيو چارو وزارت له طالبانو سره ښکاره سياسي خبرې پيل کړې، چې حداقل تهران کې د ظريف او ملا برادر د کتنې يادونه يې کېدلې شي.

ايراني چارواکو له دغه سفر وروسته له طالبانو سره د خپلو اړيکو په اړه افغان حکومت ته خبر ورکړ. د ۲۰۱۸ م کال په ډسمبر کې د ايران د ملي دفاع عالي شورا سکرتري علي شامخاني کابل ته سفر وکړ، خو افغان حکومت ته معلومات ورکړي. ايران افغان حکومت ته وويل چې له طالبانو سره د دې لپاره د سپکو وسلو مرستې کوي، خو پر گډه پوله امنيتي گواښونه دغه کړي، خو داسې وسلې نه ورکوي چې افغانستان کې سياسي اوضاع د طالبانو په گټه بدله کړي. يا په بله مانا، هغه وسلې چې د انسان په وسيله لېږدول کېږي او الوتکې په نښه کولی شي. دغه انډېنسي ټول هغه موارد په ځان کې رانغاړي چې پورته يې يادونه وشوه، که څه هم دا روښانه نه ده چې دوی د مخدره توکو د قاچاق په اړه څه ډول توافق کړی دی.

داسې ښکاري چې له طالبانو سره د ايران اړيکې پر گډه پوله په اصل کې د هغو قومندانانو لخوا عيارېږي، چې د منصور د اسحاقزېو په قبيلې پورې تړاو لري، هغه قبيله چې په ژوره توگه د مخدره توکو کاروبار کې ښکېله ده. داسې رپوټونه شته چې ښيي د ايران «سپاه پاسداران انقلاب اسلامي» عناصر د مخدره توکو کاروبار کې ښکېل دي او ښايي حتی څوک بايد د جمهوري اسلامي د مدافعينو د تقوادرۍ له امله

هم دوی ته دا امتياز ورنه کړي، چې گویا دا ظرفيت لري چې د کراچۍ او مسکو تر منځ يوازينی هېواد تر دې چې هلته امنيتي ځواکونه د ميلياردونو ډالرو قاچاق له امله نه دي مفسد شوي. په لابنسټيز ډول، که څه هم ايران لکه د امريکا په څېر ادعا کوي، چې گویا په بشپړه توگه د مخدره توکو د سوداگرۍ مخالف دی او داسې ښيي چې گڼې پر ضد يې اقدامات کوي، په هېڅ صورت د مخدره توکو ضد سياست نه دی توانېدلی، چې د مخدره توکو له قاچاقبرو سره هغه مهال چې د ملي امنيت د اړتيا په حيث تعبير شوي وي، د استخباراتي او پوځي همکاريو مخه ونيسي.

د ايران د ملي امنيت د عالي شورا منشي علي شامخاني يوه داسې مشخصه پېښه روښانه کړه، چې له امله يې افغان-ايران اړيکې ترينگلې شوې. د ۲۰۱۸ م کال په مې کې طالبانو يو برید وکړ، چې تقريباً د فراه ښار يې ونيو، چې په همدې نوم د ۵۰۰ زره نفوس درلودونکي ولايت مرکز او له ايران سره پر پوله پروت ولايت دی. افغان چارواکو پر ايران پره واچوله او وې وبل چې دغه هېواد په مستقيم ډول د طالبانو وسله وال او مالي ملاتړ کوي. فراه کې د افغانستان د سرحدي پوليسو قوماندان وويل چې: «د سپاه پاسداران قوماندانان د دې جگړې رهبري کوي.» د ۲۰۱۹ م کال په جنوري کې کابل ته د يو سفر پر مهال، افغان چارواکو راته وويل چې شامخاني د ايران لاس لرل رد نه کړل، خو نوموړي د دې ترڅنگ د هغه څه له امله د ايران انډېنسه وښوده، چې په فراه ولايت کې يې د امريکا د استخباراتي اژانسونو حضور او ايران کې د څار او عملياتو تر سره کول بولي. هغه په ضمني توگه وويل چې هدف يې همدا و. افغان حکومت هسې په منځ کې واقع شوی.

د متقابلو دسيسو دغه غولوونکي ذهنيت د ايران څرگندونو کې د محتوياتو موندلو ته زمينه برابره کړې ده، چې په پوره پاملرنې سره غواړي دوحه کې د امريکا او طالبانو تر منځ خبرو په ترڅ کې د اهميت او بې پامۍ تر منځ ناملموسه نرۍ کرښه تعقيبوي. دې ته په کتو چې اوسمهال د ايران پر ضد د امريکا مستقيم گواښ دفع شوی دی، تهران له ټولو کمپونو سره د خپلو ارتباطي چينلونو په درلودو سره د هر ډول احتمالي تحول او بدلون رامنځ ته کېدو په صورت کې چې له ختيځو گاونډيو سره يې اړيکې ترينگلې کولی شي، د عمل کولو ازادي خوندي ساتلې ده.

پای

مک ماسټر: که د افغان سولې پروسه ناکامه شي، نو افغانستان او نړۍ به له گواښونو سره مخ شي

بايد له يوې دايمي ژمنې سره د افغانستان حکومت او افغان ځواکونو نه ملاتړ وکړي. دا په داسې حال کې ده چې مک ماسټر له دې وړاندې هم ويلي وو چې ټرمپ د طالبانو خوا نيولې ده او افغان حکومت يې پرېښی دی. هغه نږدې يو کال د ټرمپ د ملي امنيت سلاکار و او بيا له ټرمپ سره د اختلاف له کبله له دندې گوښه شو.

د مک ماسټر دغه څرگندونې داسې مهال دي چې د امريکا او طالبانو ترمنځ روان کال په دوحه کې د سولې په نوم تړون لاسليک شو چې له مخې به يې تر راتلونکي ۲۰۲۱ ز کال پورې ټول امريکايي او بهرني پوځيان له افغانستان څخه وځي.

لويه تېروتنه وکړه. د امريکا د ملي امنيت پخواني سلاکار دغه راز ويلي، د ډېر فشار د نه موجوديت له امله به د سولې پروسه بریا ته ونه رسېږي چې دا مسئله به نه يوازې افغانستان، بلکې سيمې او نړۍ ته هم زيات گواښونه پېښ کړي.

د امريکا د ملي امنيت پخواني سلاکار مک ماسټر ويلي، که د افغان سولې پروسه ناکامه شي، نو افغانستان او نړۍ به له گواښونو سره مخ شي. نوموړي دغه څرگندونې له امريکايۍ ورځپاڼې (يو اېس ای ټو ډي) سره په ځانگړې مرکه کې کړې او ويلي يې دي چې د ولسمشر ټرمپ د تېروتنو او ناسمو پرېکړو له امله به په امريکا کې يو ځل بيا د ډسمبر د ۱۱ مې په څېر پېښه تکرار شي. هغه زياته کړې چې ټرمپ به افغانستان، نړۍ او په ځانگړې توگه امريکا له ستر گواښ سره مخ کړي دي. د نوموړي په وينا، ټرمپ له افغانستانه د سرتېرو په ايستلو او د سولې پروسې په پيلولو سره

ليکنه: غاټول

د چين مډياگروپ د پښتو څانگې خبرياله

د چين د اقتصادي مزل تر ټولو ښه پاڼه په غوړېدو ده

د چين د شمېرنې دولتي ادارې په دې وروستيو ورځو کې يوه شمېرنه خپره کړه، چې له مخې يې په همدې مياشت کې د مصرفي توکو د خرڅلاو عمومي ارزښت ۳۳۵۷ ميليارده او سل ميليونه يوانو ته رسېدلې، چې د تېر کال د همدې مودې په پرتله په سلو کې صفر اعشاريه پنځه زيات شوی دی. د مصرف په زياتوالي سره د چين اقتصاد په دريو عمده برخو کې پرمختگونه کړي دي. له هر اړخيزه توگه بيا سمسور شوی او ښه راتلونکی يې اټکل کېدای شي. د امريکا د سي ان ان (CNN) ټلوېزيوني شبکې په دې وروستيو ورځو کې په راپورتاژ کې وويل، چې د کوويد-۱۹ وبا له امله نړيوال اقتصاد له ډېرو ستونزو سره مخ دی، خو د چين اقتصاد د دې وبا پر وړاندې په مسلسلو څو مياشتو کې د بيا سمسورتيا په حال کې ساتل شوی او اوس مشتريان هم غواړي چې د شيانو اخيستلو لپاره پيسې ولگوي. د مصرفي اړتياوو په اعاده کېدو سره چين د لا زياتو بهرنيو نړيوالو تصديو لپاره يو خوندي ځای گرځېدلی. د امريکا د وارسټرټ ورځپاڼې وپېاڼې په دې وروستيو ورځو کې د يوې مقالې په ليکلو سره دې ته اشاره کړې، چې په چين کې د مصرف د اعاده کېدو له امله د ځينو امريکايي شرکتونو زبانونه کم شوي،

چې د توليداتو د پلورنې ارزښت يې د امريکا په دننه کې کم شوی دی. چين د ډېرو امريکايي شرکتونو لپاره سرپناه بلل کېږي. د دې هېواد ځينو مشهورو شرکتونو په ځانگړې توگه په خپلو مالي راپورونو کې وويل، چې دوی د چين په مټ له ستونزو ډکې درې مياشتې تېرې کړې دي. د امريکا سپورتي مارک لرونکی شرکت سکيچېر (Skechers) يو له دې شرکتونو څخه دی. په دويمه ربعه کې د دې شرکت د پلورنې عمومي ارزښت د تېر کال د همدې مودې په پرتله په سلو کې دوه څلوېښت کم شوی، خو په چيني بازار کې دغه ارزښت په سلو کې يوولس اعشاريه پنځه زيات شوی دی. د دې شرکت د لوړې کچې اداري مشر داويد ممبروگ وويل، چې چين زموږ د شرکت لپاره يو سمسور، ثابت او پرمختيايي موډل برابر کړی دی. د سکيچېر په شان ډېرو بهرنيو تصديو په چين کې د لاسته راوړنو د تر لاسه کولو تر څنګ، د چين په بازار کې خپله پانگه زياته کړې ده. د روان کال په اگست کې د چين لخوا د کارول شويو بهرنيو پانگو اندازه ۸۴ ميليارده او ۱۳۰

ميليونه يوانو ته رسيدلې، چې دغه رقم د تېر کال د همدې مودې په پرتله په سلو کې اتلس اعشاريه اووه زيات شوی دی. په چين کې زياتره تصدی د چيني بازار پر پرمختگ باور لري. که څه هم د کوويد-۱۹ وبا له امله د نړيوال اقتصاد د بې ثباتۍ عوامل زيات شوي، خو په دې حال کې د (Schneider) شرکت لاهم په چين کې پانگه زياته کړې، چې څېړنيزه پانگه يې د تېر کال په پرتله په سلو کې ۱۵ زياته شوې ده. دغه راز د برېټانيا د فنشئل ټايمز (FINANCIAL TIMES) خبر ور کړ چې د (Louis Vuitton) لوړې کچې اداري مشر وويل، په راتلونکو پنځو کلونو کې به د دې شرکت ډېرې چارې پيل شي. نه يوازې بهرنۍ تصدی پر چين پوره باور لري؛ بلکې ډېر نړيوال سازمانونه او ارگانونه د چين د اقتصاد په اړه خوشبين دي او د چين د اقتصاد د ښه کېدو په اړه يې باور زيات شوی. د رويټرز خبري اژانس هم خبر ورکړ چې د روان کال په دويمه ربعه کې د چين د اقتصاد بيا سمسورتيا له اټکل څخه وتلې ده، نو د مودې په نوم د پانگونو او خدمتونو شرکت

په دې وروستيو ورځو کې په تازه راپور کې د چين د ښه کال د کورنيو توليداتو د عمومي ارزښت د زياتېدو وړاندوينه کړې، چې له مخې به يې د چين د اقتصاد د زياتوالي انډول له يو سلنې تر يو اعشاريه نهه سلنې پورې زيات شي او په راتلونکي کال کې به دغه انډول په سلو کې اووه زيات شي. د برېټانيا د فنشئل ټايمز ورځپاڼې په خپله مقاله کې ليکلي چې د چين د حکومت تر ملاتړ لاندې د چين توليدي او خدمتي چارې په منظم ډول اعاده شوې دي. د چين د ملي جشن په رارسېدو سره به د دې هېواد په دننه کې سيلانيزې چارې زياتې شي، چې له امله به يې لارزيات کسان پر دندو وگومارل شي او د چين اقتصاد به په پرله پسې ډول پرمختگ وکړي. د روان کال په لومړۍ نيمايي کې د چين حکومت د کوويد-۱۹ وبا د مخنيوي لپاره اغېزمن تدبيرونه نيولي، چې په پايله کې يې توليدي چارې په منظمه توگه بيا پيل شوې او د پانگوالو باور پياوړی شوی دی. نو مونږ باور لرو چې د چين راتلونکی اقتصاد به لا پسې پرمختگ وکړي.

سره سوله او خونړۍ جگړه؛

په افغانستان کې روان تاوتریخوالي او ملکي مرگ ژوبلې اندېښنې پارولې دي

ترمنځ مخامخ خبرې پيل شوي. د خبرو له پيل سره د نړيوالو او عامو افغانانو هيله دا وه چې په هېواد کې به تاوتریخوالی کم شي او د مذاکراتو په بيخي لومړيو ورځو کې به پر اوربند توافق وشي. د افغان حکومت تللي پلاوي هم ټينگار کاوه چې له طالبانو سره يې په مذاکراتو کې لومړی ټينگار پر اوربند دی او دا د

نړيوالو هم له ښکېلو لورو د تاوتریخوالي د کمولو غوښتنه کړې او رواني جگړې يې د سولې لپاره خنډ جوړوونکې بللې دي. کورنيو چارو وزارت هم وايي چې طالبانو په وروستيو کې سلگونه بريدونه او نظامي تحركات ترسره کړي دي. د رواني ميلادي مياشتې په دوولسمه په دوحه کې د افغان حکومت او طالبانو

د سولې له خبرو سره هممهاله په هېواد کې د تاوتریخوالي اوج جدي اندېښنې پارولې دي. افغان حکومت تازه ويلي چې طالبانو پر افغان ځواکونو په خپلو بريدونو کې ډېروالی راوستی، خو طالبان بيا وايي چې حکومت لوی عمليات پيل کړي او دوی هم اړ دي چې ځواب يې ووايي. له دې سره هممهاله

هر افغان غوښتنه ده، خو مذاکرات دې دمه له خنډ او خنډ سره مخ دي، په دوحه کې خبرې سرې، خو په افغانستان کې جگړه خورا گرمه ده. هوايي بريدونه، مخامخ نښتې، د سړک غاړې ماينونه، چاودنې، مقناطيسي ماينونه او دې ته ورته جگړه ييز تاکتيکونه هغه څه دي چې له امله يې ملکيانو ته درنې مرگ ژوبلې اوښتې دي. د کورنيو چارو وزارت په خبره، طالبانو په تېرو شپږو مياشتو کې درې نيم زره ملکي وگړو ته مرگ ژوبله اړولې، په داسې حال کې چې په همدې موده کې د وسله والو ډلو له لوري هېڅ بهرني عسکر يا کوم ملکي بهرني تبعه ته زيان نه دی اوښتی. کورنيو چارو وزارت وايي، طالبانو په تېرو شپږو مياشتو کې د افغانستان په بېلابېلو ولايتونو کې د خپلو بريدونو پر مهال درې زره او ۵۰۰ ملکي وگړو ته مرگ ژوبله اړولې ده. د ياد وزارت وياند طارق ارين پرون په کابل کې يوې خبري ناستې ته ويلي، طالبانو د روان کال په تېرو ۶ مياشتو کې اووه زره وسله وال بريدونه کړي دي. د هغه په خبره، په همدې موده کې د طالبانو له لوري ځای پر ځای شوي ۱۴۰ ماينونه هم چاودلي چې له امله يې ملکي وگړو ته ياده مرگ ژوبله اوښتې ده. طالبانو بيا د کورنيو چارو وزارت پر دغه څرگندونو غبرگون ښودلی او وايي تر ټولو ډېره مرگ ژوبله د افغان حکومت په عملياتو کې عامو افغانانو ته اوړي. د دوی

په خبره، حکومت په گڼو ولايتونو کې چاينيز عمليات پيل کړي دي. طالبان همدارنگه د تاوتریخوالي زياتېدل د هېواد په نهو ولايتونو کې د افغان ځواکونو په پراخو عملياتو پورې تړلي بولي، خو ملي دفاع وزارت وايي چې افغان ځواکونه په دفاعي حالت کې دي. له دې سره جوخت نړيوالو بنسټونو او د افغانستان د سولې په پروسه کې ښکېلو هېوادونو بيا په ځلونو له ښکېلو لورو د تاوتریخوالي د کمولو غوښتنه کړې ده. د افغان سولې لپاره د امريکا د بهرنيو چارو وزارت ځانگړې استازي زلمي خليلزاد ورته ورځ په ټوېټ پيغامونو کې ويلي وو چې په افغانستان کې د تاوتریخوالي اوسنی کچه په هېڅ صورت د منلو نه ده او اندېښنې يې پارولې دي. هغه ويلي وو چې ښکېلې ځواکې بايد جگړې کمې کړي او يوه دايمي اوربند ته لار هواره کړي، خو دلته روانه خونړۍ جگړه د خبرو له لارې پای ته ورسول شي. د دې تر څنګ اروپايي ټولنې او ملگرو ملتونو هم د تاوتریخوالي د کمولو غوښتنه کړې ده. په افغانستان کې د ملگرو ملتونو مرستندويه دفتر تېره ورځ په ټوېټ پيغامونو کې ويلي وو چې د ښکېلو لورو په نښتو کې ملکي مرگ ژوبله اوج ته رسېدلې او وضعیت د منلو نه دی. د افغانستان لپاره د اروپايي ټولنې ځانگړې استازي هم په يوه اعلاميه کې د تاوتریخوالي د کمولو او دايمي اوربند د رامنځ ته کېدو غوښتنه کړې ده.

د واشنگټن او تهران د کرکېچ په دوام؛

متحده ايالتونو د ايران پر دفاع وزارت او ځينو نورو ادارو نوي بنديزونه لگولي دي

په ورته وخت کې د امريکا دفاع وزير مارک ايسپر هم ويلي چې امريکا پر تهران د وسلو او مهماتو تر لاسه کولو په خاطر فشارونو راوستلو ته ژمنه ده. هغه زياته کړې: «موږ چمتو يو چې د ايران هر ډول تېري ته غبرگون وښيو او موږ پر ايران د فشار راوستلو په خاطر د امريکايي ادارې اقداماتو ته ژمن يو.» په ورته وخت کې د ايران د بهرنيو چارو وزير جواد ظريف ويلي چې د امريکا بنديزونه پر ايران د پام وړ اغېز نشي کولای. هغه زياته کړې: «امريکا پر ايران خپل ټول فشارونه راوستل. امريکا هيله درلوده چې دا بنديزونه به زموږ نفوس پر گونډو کړي، خو دا کار ونه شو، دوی له همدې کبله له ايران سره د نړۍ د

د پلازمېنې کاراکاس او تهران تر منځ اړيکې پراخې کړي دي. مايک پامپيو ويلي: «به زه د ولسمشر د نوي امر له مخې د ايران پر دفاع وزارت او دفاعي صنعتي ادارو او ريبس يې د بنديزونو اقدام وکړم، موږ همداراز د وينزويلا پر پخواني ولسمشر نیکولاس مادورو بنديزونه لگوو، نږدې دوه کاله کېږي چې په تهران کې په اداري فساد ککړو چارواکو د وينزويلا له غير قانوني رژيم سره په همکاري د ملگرو ملتونو د وسلو له بنديزونو سرغړونه کړې ده، زموږ بنديزونه بايد په نړۍ کې د يوه خبرداري په توگه واورېدل شي، که تاسو هر څوک ياست، که پر وسلو د ملگرو ملتونو له بنديزونو سرغړونه وکړئ، له بنديزونو سره به مخ شئ.»

امريکا د ايران پر دفاع وزارت او ځينو نورو ادارو تازه بنديزونه لگولي دي. د امريکا د بهرنيو چارو او دفاع وزيرانو دا بنديزونه په واشنگټن کې اعلان کړي دي. د راپورونو له مخې، دا بنديزونه د ايران د دفاع وزارت او هغو ادارو پر وړاندې اعلان لگول شوي چې د تهران د اتومي وسلو له پروگرام سره تړاو لري. د امريکا د بهرنيو چارو وزير مايک پامپيو، دفاع وزير مارک ايسپر او خزاني وزير سټيفن منوچين په دې اړه په واشنگټن کې خبري کنفرانس ته معلومات ورکړي او پامپيو ويلي چې د تهران تر څنګ د وينزويلا پر ولسمشر هم بنديزونه لگول شوي دي. دا په داسې حال کې ده چې د وينزويلا ولسمشر په دې وروستيو کې

کې ده چې د امريکا ولسمشر ډونالډ ټرمپ په دې وروستيو کې نوی اجرائوي فرمان لاسليک کړ چې له مخې يې تهران ته د وسلو او مهماتو پر پلورونکو بنديزونه لگېږي. ټرمپ په يوه اعلاميه کې ويلي چې دا د امريکا پاليسي ده چې په منځني ختيځ کې د ايران د نفوذ مخه ونيسي.

قدرتونو له اتومي تر ټورنه ووتل. «بلخوا د امريکا د خزاني وزير سټيفن منوچين ويلي چې دا نوي بنديزونه به د ايران اتومي اداره او له دې پروگرام سره تړاو لرونکي اشخاص هم اغېزمن کړي. امريکا خبرداري ورکړې چې ايران ته له هر هېواده د وسلو او مهماتو لېږد به له بنديزونو سره مخامخ شي. دا په داسې حال

د کتاب خبرې

افغانستان او سیمه ییزه همکاري

فرصتونه او ستونزې

لیکوال: څېړندوی محمد سرور احمدزی

درېیم فصل

د سیمه ییزې همکاري لپاره شته فرصتونه

څنگه چې وړاندې وویل شول افغانستان له تاجکستان، ازبکستان او ترکمنستان څخه برېښنا اخلي، خو د یادې وارداتي برېښنا اندازه کمه ده له همدې امله افغانستان د برېښنا په برخه کې د خپلو اړتیاوو پوره کولو لپاره باید له خپلو سیندونو استفاده وکړي او د برېښنا د تولید بندونه جوړ کړي. افغانستان د دې ظرفیت لري چې برېښنا گاونډیو هېوادونو ته هم صادره کړي. د دې ترڅنگ کاسا ۱۰۰۰ پروژه چې په وسیله به یې د افغانستان له لارې له مرکزي اسیا څخه پاکستان ته برېښنا انتقال شي یوه مهمه سیمه ییزه پروژه گڼل کېږي. افغانستان او د مرکزي اسیا هېوادونه د برېښنا او انرژۍ د تولید ډېر ظرفیت لري او د جنوبي اسیا هېوادونه په ځانگړې توگه هند او پاکستان انرژۍ ته سخته اړتیا لري، نو له همدې امله باید له مرکزي اسیا څخه جنوبي اسیا ته د برېښنا دلېږد لاینونو ته پراختیا ورکول شي افغانستان له مرکزي اسیا جنوبي اسیا ته د برېښنا دلېږد یوه اسانه او ارزانه لار گڼل کېږي او کېدای شي افغانستان له مرکزي اسیا جنوبي اسیا ته د برېښنا دلېږد په یوې مهمې لارې بدل شي.

۲. د امنیت په برخه کې همکاري

د سیمه ییزې همکاري پر وړاندې ستر خنډ په افغانستان کې روانه نامني، جگړه او په سیمه کې شته بې ثباتي ده په افغانستان کې د جگړې او نامني د دوام له امله د مرکزي اسیا ځینې هېوادونه له افغانستان سره د نږدې اړیکو له رامنځ ته کولو څخه ډډه کوي، هغوی وېره لري چې توند لارې ډلې به د هغوی کورنی امنیت خراب کړي. له بل لوري د سارک سازمان غړو هېوادونو په پولو کې د امنیت خوندیتوب او د جرايمو په اړه د معلوماتو شریکولو په برخه کې د همکاري تړون لاسلیک کړی دی. په سرحدی سیمو کې د امنیت د ټینګښت په موخه د هڅو دوام او له سیمه ییزو سازمانونو سره لکه د ایکو او شانگهای له غړو هېوادونو سره د همکاريو پراختیا د افغانستان لپاره ډېره مهمه گڼل کېږي. د افغانستان حکومت د سیمې د سترو هېوادونو او نړیوالې ټولنې له مرستې او همکاري پرته په خپله خاوره او سیمه کې امن او ثبات نه شي راوستلای له همدې امله د سیمې هېوادونه کولای شي په افغانستان او سیمه کې د سولې او ثبات د ټینګښت په موخه په امنیتي برخه کې سیمه ییزو همکاريو ته پراختیا ورکړي.

۳. د نشه یي توکو پرضد همکاري

د نشه یي توکو کښت او قاچاق د توندلارو ډلو لپاره د عوایدو یوه ستره سرچینه گڼل کېږي او له امنیتي مسایلو او وضعیت سره نږدې تړاو لري تریاک د افغانستان په نامنو سیمو کې کرل کېږي، ډېر کروندگر د زیاتو عوایدو ترلاسه کولو، فقر، غریبۍ او بیکارۍ له امله د تریاکو په کښت کې مصروف دي. د قانون کمزوری حاکمیت هم د تریاکو د کښت یو مهم او اساسي دلیل گڼل کېږي. د افغانستان حکومت د نشه یي توکو د کښت او قاچاق د مخنیوي لپاره یو لړ اقدامات ترسره کړي، خو په سرحدی سیمو کې د نامنیو شتون او په سمه توگه د پولو نه کنټرول د دې سبب شوی چې د نشه یي توکو قاچاق دوام پیدا کړي، د سیمې ټول هېوادونه د نشه یي توکو د کښت او قاچاق په اړه اندېښني لري، د نشه یي توکو د قاچاق د مخنیوي لپاره د سیمې د هېوادونو ترمنځ د همکاري پراختیا ډېره مهمه گڼل کېږي.

۴. له سیمه ییز اقتصاد سره د افغانستان وصل کول

اقتصادي نږدې والی به په سیمه کې د سوداگریزو توکو او د خلکو د لېږد رالېږد لپاره زمينه برابره کړي. افغان کارگر به وکولای شي سیمه ییزو مارکیټونو کې دندې پیدا کړي او لوړ معاشونه به ترلاسه کړي. له بهر څخه افغانستان ته د افغان کارگرانو له لوري د پیسو استول د افغانستان اقتصادي ودې لپاره ډېر مهم گڼل کېږي په ۲۰۰۹ زکال کې په اسلام اباد کې د افغانستان په تړاو د ریکا په غونډه کې پردې ټینګار وشو چې له بهر څخه افغانستان ته د پیسو د لېږد په برخه کې باید د افغانستان له مرکزي بانک سره مرسته وشي.

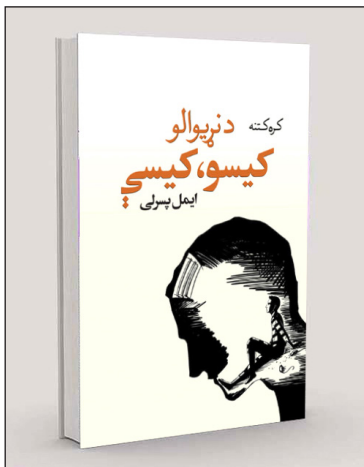
اوسمهال هغه افغان کارگر چې په ایران او پاکستان کې میشت دي له گټو ستونزو سره مخامخ دي، له بل لوري ډېر افغان کارگران مسلکي کارگران نه دي، افغانستان بیا په خپله د مسلکي کارگرانو په برخه کې د سیمې د هېوادونو کارگرانو ته اړتیا لري، خو په سیمه کې د کارگرانو په اړه د یو تړون شتون ته اړتیا لیدل کېږي افغانستان کولای شي د سیمې له هېوادونو څخه د افغان مسلکي کارگرانو د روزلو په برخه کې مرسته او همکاري وغواړي، مسلکي افغان کارگران کولای شي چې د افغانستان په اقتصادي وده او پرمختګ کې مهم رول ترسره کړي.

۵. د سوداګرۍ او پانګونې په برخه کې همکاري

افغانستان او د سیمې د هېوادونو ترمنځ په سوداګرۍ کې د پام وړ زیاتوالی رامنځ ته شوی، خو سره له دې اوس هم د سیمې له هېوادونو سره د سوداګرۍ پر وړاندې ډېرې ستونزې موجودې دي چې له امله یې له اقتصادي پلوه افغانستان ته زیات زیان رسېږي. د افغانستان او د سیمې د هېوادونو ترمنځ د ازادې سوداګرۍ تړون لاسلیک کېدل د افغانستان د اقتصادي ودې لپاره مهم گڼل کېږي. په افغانستان کې د بهرنۍ او په ځانگړې توگه د سیمه ییزې پانګونې لپاره ډېر فرصتونه شته د سیمې د هېوادونو له لوري په افغانستان کې پانګونه به د افغانستان په گڼو د ټولې سیمې له اقتصادي او ټولنیزې ودې او د یو سیمه ییز مارکیټ جوړېدو لپاره زمينه برابره کړي. د افغانستان وچه میوه چې ډېره برخه یې پاکستان او هند ته صادريږي. که د پروسس په برخه کې یې اصلاحات رامنځ نه شي او په سمه توگه بسنه بندي او پروسس شي نو د سیمې نورو هېوادونو کې هم ښه مارکیټ پیدا کولای شي، اوسمهال پاکستان، ایران، هند، چین، او د مرکزي اسیا هېوادونه د افغانستان مهم سوداګریز شریکان گڼل کېږي، خو د سیمې له ټولو هېوادونو سره په سوداګریزو اړیکو کې بیلانس منفي او د افغانستان په زیان دی. دوام لري...

د نړیوالو کیسو کیسې

اکسوس کتابپلورنځی

د نړیوالو کیسو کیسې، کتاب خپله کیسه لري. د کتاب لیکوال وايي، تل مي بهرنی کیسې لوستې وې، خو نه مې یې ژباړې ته زړه ښه کړی و او نه مې پر دې د څه لیکلو فکر کړی و. د کیسو کیسې مې یوازې پر پښتو کیسو لیکل وو. کلونه پخوا مې چې کله د کیسو کیسې په لړۍ کې یوڅه ولیکل او خپاره مې کړل، یادېږي مې چې خلکو ترې زیات خوند اخیستی و. یا حد اقل نیوکې مې پرې ونه لیدې، هغه لړۍ مې پسې اوږده کړه او د ۲۰۱۹

م کال په ډسمبر کې مې د کیسو کیسې کتاب چاپ شو. لیکوال وايي، د دې کتاب د لیکلو هڅه مې د کرونا وبا د رامنځ ته کېدو پر مهال په کور کې د کار کولو او دفتر ته د نه تلو په وخت وکړه. زه به د کرونا وبا له منځ ته راتګ مخکې هره ورځ دفتر ته تلیم، چې په دې ډول به مې تګ راتګ درې ساعته وخت نیوه. له دې وخته په استفادې مې د همینګوی او ځینو نورو لیکوالانو کیسې را وژباړلې او لیکنه مې پرې وکړه. له پیله دا کار په دې نیت و چې له وخته به استفاده کوم او ساعت به پرې تېروم. ما دا وخت ډېرې نړیوالې کیسې ولوستې، په هغو کې مې چې کومه خوښه شوه، ومې ژباړه. د کیسو د انتخاب پر وخت مې هڅه وکړه چې د بېلابېلو تخنیکونو، ښو او سبک کیسې را واخلم. دا کیسې ډېرې د نولسمې او شلمې پېړۍ د لومړۍ نیمایي وې. د دې کیسو ډېر لیکوالان مړه شوي وو، په ژوندیو کې ډېرې داسې مېرمنې وې چې عمرونه یې خورا ډېر وو. دوه نسبتاً ځوانان وو، په هغو پسې شوم چې وې یې مومم. خبرې ورسره وکړم، هم د ژباړې

اجازه ترې واخلم او هم دا وگورم چې دوی کیسې ته له کومې زاویې کتلې دي. دا کار مې د کیسو کیسې کتاب کې کړی و، دا کتاب لوستونکو ته نوی و، خوند یې ورکړی و، خو د بهرنیو لیکوالانو له نظره پښتانه لوستونکي شاید مخامخ دغسې نه وي خبر شوي. عموماً د بهرنیو لیکوالانو نظرونه په نورو ژبو ژباړل شوي او بیا ژباړل شوې ښې یې په پښتو ځینو لیکوالانو را اخیستې دي. ما غوښتل له دوی سره پر هغو کیسو خبرې وکړم، چې ما را ژباړلې وې. د دغو کیسو د انتخاب په وخت مې د کیسو د لیکلو طرز او سبک ته پام کړی دی. د لیکوالانو هیوادونو ته مې دقت کړی دی. نه مې غوښتل چې د یوې سیمې یا یو هیواد ډېرې بېلگې را واخلم، په داسې حال کې چې په نړیوالو ادبیاتو کې روسي او امریکایي ادبیات ډېر غني دي، خو ما هڅه وکړه چې د نړۍ له لږ او بر کیسې ولرم. په ټوله کې مو دا کتاب د نړۍ د بېلابېلو هیوادونو له داستان سره اشنا کوي، تاسې ته ښيي چې هغوی په ژوند کې کوم اړخونه مهم نیولي او له کومو هغو یې متاثر دي. مینه وال کولای شي یاد کتاب پر اکسوس سربرېږه، د ښار له نورو لویو کتابپلورنځیو هم په مناسب قیمت تر لاسه کړي.

روانه اونۍ اکسوس کتاب پلورنځي ته تازه راغلي کتابونه

شمېره	د کتاب نوم	لیکوال / ژباړن	بیه
۱	ترک عادت قضاوت نادرست	گابریل برن اشتاین/مهدي قراچه داغی	۱۵۰ ښ
۲	د ځنگله بودی	اناھیتا روھي	۵۰ ښ
۳	زلمی	عبدالکریم بکار/هدایت الله همیم	۸۰ ښ
۴	شین مرغه	موريس مترلینک/آرین جلالزی	۱۰۰ ښ
۵	د پیسو اقتصاد	ذاکرالله ذکي	۲۰۰ ښ
۶	کاروباري مدیریت	ذاکرالله ذکي	۱۸۰ ښ
۷	نړیوال اقتصاد	حمدالله نظامي	۳۰۰ ښ
۸	رهنمای مدیریت و پلاننگداری پروژه	عبدالصیر طیب علم	۲۰۰ ښ
۹	د اقتصادي پرمختیا سیاستونه	ذاکرالله ذکي	۲۰۰ ښ
۱۰	د افغانستان اقتصاد	سیدقیاس سیدی	۱۴۰ ښ
۱۱	محمد موسی شفیق له مدرسې تر صدارته	فاطمه گیلاتی/لطف الله لطف	۶۰ ښ
۱۲	ایده های خلاقانه فروش بیمه	حمید امامی	۲۳۰ ښ
۱۳	صبح های جادویی مولتی میلیونرها	هال الرود، دیوید اوسبرن/فریبا جعفری نمینی	۲۶۰ ښ
۱۴	ز بان اشاره کودکان و نوزادان	دایان رایان/افسانه مقدم	۲۳۰ ښ
۱۵	اشتباه مهلك مدیران و طریقه اجتناب از آن ها ۱۳	دابلویو استیون بران/العیاء موسائی	۳۰۰ ښ
۱۶	ترن هوایی کار آفرینی	دارن هاردی/لیلا عیسی نیا	۲۳۰ ښ
۱۷	مقبوضه افغانستان	قدرت الله سائل	۲۰۰ ښ
۱۸	د بریازینه	سربلند سیال	۷۰ ښ
۱۹	د افغانستان پر معاصر تاریخ یوه لنډه کتنه	محمد ابراهیم عطایي	۲۷۰ ښ
۲۰	د مصارفو سنجش	حمدالله نظامي	۳۰۰ ښ
۲۱	مبانی علم اقتصاد	محمدنعیم عظیمی	۳۰۰ ښ
۲۲	عقود معین	نظام الدین عبدالله	۴۰۰ ښ
۲۳	حقوق میراث	نظام الدین عبدالله	۲۱۰ ښ
۲۴	د پښتو ادبیاتو په وده کې د رسنیو ونډه	غلام سخي همت	۱۵۰ ښ
۲۵	سبک پیژندنه	هوسا یوسفزی نوري	۳۳۰ ښ
۲۶	د لیکوالی اصول	گل رحمن رحمانی	۲۰۰ ښ
۲۷	فزیک اتوم وهسته	عبدالرشید عزیز	۳۰۰ ښ
۲۸	الجبر خطی	محمد انور غوری، محمدخان حیدری	۲۸۰ ښ
۲۹	ریاضی عمومی	محمد انور غوری	۳۷۰ ښ
۳۰	د نړیوالو کیسو کیسې	ایمل پسرلی	۱۸۰ ښ

په خپل کور او کار ځای کې د کتابونو د تر لاسه کولو لپاره له لاندې شمېرو سره اړیکه ونیسئ

پته: دهوبریو پارک جنوبي دروازې ته مخامخ

اړیکه: 0202504652 - 0798-98-9696

همیانۍ

د خطر منلو وړتیا

ژباړه: امان الله «حنيفي»

سم دی. ۳- احساسات: څنگه به پرمختګ وکړم؟ د خپل اقدام په واسطه به خپلو احساساتو ته نوی رنگ ورکوم. خو زما موندنه څه ده؟ هر څل مې چې په جرئت سره عمل کړی او پر ځای د دې چې احساساتو ته مې د دخالت اجازه ورکړم، هغه کار مې سر ته رسولی چې سم و او ارادې مې پر وېرې غلبه کړې ده. دې وپرو زما لمن هیڅ وخت نه ده پرې اېښې، خو دا یې هم نور نه دي کړي چې زما کنټرول په لاس کې واخلي.

غیر مسلکي کس پر دې باوري وي چې لومړی باید وپره له منځه یوسي، څو بیا وشي کولای چې کار تر سره کړي. خو مسلکي کسان بیا پوهېږي چې هیڅ وخت نه شي کولای چې کاملاً پر خپله وپره برلاسي شي. فرس فیلر زه د فرس فیلر خبره منم او وایم، دا چې مور نه شو کولای کاملاً پر وېره برلاسي شو، باید له هغه سره د چارچلند ډول زده کړو. زه دې چارچلند ته له امن ساحې بیرون د ارامۍ احساس کول وایم.

له خطر سره د مخ کېدو او پر هغه د برلاسي لپاره باید خپل احساسات او شکونه کنټرول کړو. زه په بېلابېلو موقعیتونو کې د پرله پسې بریا تر لاسه کولو چې لوی خطر منلو ته اړتیا لري، کونښن کوم چې له خپلې محدودې امن ساحې بیرون د ارامۍ احساس وکړم. څنگه دا کار کوم؟

• په هنداره کې نه گورم، څو داسې احساس ونه کړم چې ظاهراً ښه نه مالومېږم.
• ماتې مې نه شمېرم، د هغه پر ځای له هغه اخیستل شوي درسونه شمېرم.
• کم مې پر وېرو او ډېر مې پر موخو تمرکز کوم.

۳- ښه رهبري له ځان سره د بريالي کېدو هومره ډېر چانس لري زه وایم، هرڅه د رهبرۍ په واسطه مخکې ځي او شا ته پاتې کېږي. د دې جملې د الفاظو تر شا اصلي هدف د خطر منل دي. رهبر هم باید د خطر منلو ځانگړنه ولري، که غواړی چې یو سخت څه تجربه کړی، باید یا یو ښه رهبر و اوسئ او یا هم یو ښه همکار پیدا کړئ، هره لویه هڅه له ښې رهبرۍ پرته له ماتې سره مخ ده.

• تر کومه حده کېدای شي دا حالت ښه مخکې لاړ شي؟
• ایا تېروتنه به وشي؟
• ایا د هغه کار د سرته رسولو لپاره کاپي لېوالتیالرم؟
• ایا پر ځان باور لرم؟
• ایا پر خپله ډله یا گروپ باور لرم؟
• څومره چې له ځانه ډېرې پوښتنې وکړی او هغه ته ښه ځوابونه ورکړی، هومره د خطر منلو د ارزونې او دا چې ایا دا خطر منل پر ځای دي او که نه، ښه چمتووالی نیول کېږي.

۲- دا باید زده کړئ چې له خپلې محدودې امن ساحې بیرون کولای شئ د ارامۍ احساس وکړئ

ډېر کم داسې پېښې چې خطر منل به له ځان سره ارامې ولري او دا یوه اړتیا ده چې د هغه لپاره باید له خپلې محدودې امن ساحې راووځو. دا هماغه ځای دی کله چې تاسې لوی خطر منئ، باید په هغه کې ژوند هم وکړئ. زه څو ځلې له داسې حالتونو سره مخ شوی يم چې د لوی خطر په منلو سره مې د وېرې او یو ډول اندېښنې احساس کاوه. خو پوهېږم چې د هغه لارې پیدا کولو ته اړتیا لرم چې خپله وپره او ډار پرې لرې کولای شم او بالاخره مې همدا کار وهم کړ.

دې لارې چارې مې وپره او ډار پاک له منځه یو نه وړل، خو دومره شوم چې خپله وپره مې پرې کنټرول کړه او ومې شولای کولای چې خطر ومنم. هغه لارې چارې دا دي:

- ۱- پېژندنه: زه څوک یاستم؟ زه هغه څوک یاستم چې د پرله پسې هڅې او کار سرته رسولو وړتیا لرم.
- ۲- اقدام: کوم کار به سرته رسوم؟ اقدام وکړئ او د احساساتو په نظر کې نه نیولو سره هغه څه تر سره کړئ، چې

ومني؛ ځکه چې لوی خطر منل بیا هغه وخت نه شي کولای او نه هم باید داسې وکړي چې ځان د پوچو او کوچنیو افکار ښکار او یا وړ پورې وټري؛ ځکه دا افکار د خطر منلو زغم نه لري. تاسې باید دا درک کړئ چې تاسې دقیقاً له څه سره مخ یاستئ. ښه ده چې د هغه د بدو پایلو په اړه هم فکر وکړئ او اصلي واقعیت وپېښئ.

ممکن زه د ډېرو کسانو په پرتله زیات د لوی خطر منلو ته چمتو وم، ځکه مې عمر او تجربې ته په کتو د ژوند اخرو ته رسېدلی يم. سټیو جابز وايي: «دا نصیحت په یاد راوړل چې یوه ورځ به له دنیا څو، د ټولو هغو څیزونو په اړه له فکر او اندېښنې د خلاصون لاره ده، چې پوهېږو هغه ټول له لاسه ورکوو. تاسې مخکې له مخکې خلع سلاح شوي یاست. پس هیڅ داسې توجه نشته چې تاسې د دې لنډ او محدود ژوند په دوران کې د خپل زړه غږ وانه وری او د هغه په خوښه د یوڅه تر سره نه کړئ.» هره لحظه دا امکان شته چې مور ته مرگ را ورسېږي، هېڅوک په دې دنیا کې تر اخره نه پاتې کېږي. همدا دلیل دی چې د خپل ځان او ټولو هغو کسانو په اړه چې زه ورسره پېژنم، د احسان او نېکۍ پورې يم. څو هره لحظه په سم ډول ژوند کولو او د هغوی د باور وړ کس جوړ شم. دا له واقعیت سره مخ کېدل او په هر وضعیت کې د خطر منلو مانا ورکوي.

کله چې یو خطر ارزوی، واقعیتونه څنگه وینئ؟ په دې اړه له ځان لاندې پوښتنې وکړئ:

- بل کوم کس دا کار سر ته رسولی شي؟
- تر کومه حده کېدای شي حالت بد شي؟

هېڅ نه شی کولای چې د ورتیاوو لوړولو په اړه کتاب ولیکي او په هغه کې د خطر منلو له موضوع استفاده ونه کړي. تي ایس ایوت وايي: «یوازې هغه کسان چې کولای شي خطر ومنې او تر ډېرو لرې ځایونو لاړ شي، پوهېږي چې د انسان تر کومه ځایه مخکې تگ په وس پوره دي.» تاسې تر کومه ځایه مخکې تلل غواړئ؟ ایا چمتو یاست چې خپل محدودیتونه مو وسنجو؟

ټول انسانان ذاتاً داسې نه دي چې خطر منل پر ځان قبول کړي، خو باید ووايم چې زه ډېر په اسانۍ سره کولای شم پر ځان خطر ومنم او تر هغه ځایه مخکې لاړ شم چې په وس مې پوره ده او غواړم تر هغه هم نویو ځایونو ته ورسېږم. اوس چې تقریباً اویا کلن يم په ژوند کې د خطر منلو تر ټولو په لوړه سطحه کې قرار لرم. ډېری کسان راته وایي چې لېونی شوی یې! کله کله خو زه هم دا خبره ورسره ومنم.

په کومو څیزونو باید پوه شی څو مو د خطر منلو وړتیا پیاوړې کړئ؟

ممکن همدا اوس له یوې خطر منونکې ننگونې سره مخ یاست او یا هم په هغه پروژه کې د کار کولو فرصت درته برابر وي، چې زیات خطر لري او یا هم ممکن ستاسې د زړه غوښتنه د یوه لوی کار تر سره کول وي؛ خو تاسې داسې فکر وکړئ چې ستاسې پر ټاکل شوي مسیر مو یوه لویه مانع ستاسې پر وړاندې ولاړه ده. که همداسې وي، پوهېږم چې تاسې به څنگه احساس لری، ځکه دا احساس او حالت ما خپله تجربه کړی دی.

ممکن تاسې هغه کس یاست چې ټول عمر له خطر منلو تېښتې یاست او اوس پوه شوي یاست چې دې کار تاسې څومره پس پاتې کړي یی. په هر حال، مهمه نه ده چې تاسې په کوم وضعیت کې قرار لری، دا مقاله به له تاسې سره مرسته وکړي، چې له خطرونو سره د مخ کېدو پر مهال سم تصمیم ونیسئ.

۱- واقعیت: په هغو وختونو کې چې تاسې د ریسک منلو په حال کې یاست، واقعیت ستاسې تر ټولو ښه دوست دی. ماکس دي پري وايي: «د یو رهبر لومړی مسوولیت د واقعیت په ډاگه کول دي.» دا حقیقت د هغو کسانو په حق کې هم صدق کوي، چې غواړي لوی خطر

د اسعارو بیې

\$	۷۶,۹۰
€	۹۸,۵۰
Rp.	۴۶۴
₹	۱۰۴۰
¥	۱۰,۵۰
£	۹۷,۵۰

بېړنۍ شمېرې

پولیس	119 - 100
امبولانس	112
اتاترک روغتون	0202500312
ملاي زېږنتون	0202201377
وزیر محمد اکبر خان روغتون	0202301360
رابعه بلخي روغتون	0202100439
د کرونا روغتیايي مرکز	166

مسیر

مسوول مدیر: اسدالله وحیدي
مرستیال: شفیق امیرزی
اېډیټران: جواد تیموري او امان الله حنیفي
خبريالان: حمیدالله حمیدي، حکمت آرین
او حشمت الله نوري

گرافیک او ډیزاین: ارمان

چاپخونه: وایگل چاپ ۰۲۰۲۵۱۲۶۲۶

۰۷۸۲۹۸۹۶۹۶

maseerdaily@gmail.com

0202502100 / 0777989696

www.maseerdaily.af

Maseer Daily

MaseerDaily

ارین: د روان کال په لومړیو شپږو میاشتو کې ۳۵۰۰ ملکيانو ته مرگ ژوبله اوښتې ده

راپور داسې مهال خپریږي چې د تېرې اونۍ د شنبې په ورځ په دوحه کې بین الافغاني خبرې پرانیستل شوې. په ورته وخت کې د افغان سولې لپاره د امریکا ځانگړي استازي زلمي خلیلزاد هم وپرمه ورځ ويلي وو چې د سولې خبرو تر پیلېدو وروسته تاوتریخوالی زیات شوی چې په وینا یې، د اندېښنې وړ دی.

د ملکي مرگ ژوبلې مخنیوي لپاره یوناما، اروپايي ټولنې، بشري حقونو او د کانادا سفارت هم وپرمه ورځ د سولې نړیوالې ورځې په مناسبت په افغانستان د تاوتریخوالي پر کمېدو او اوربند ټینگار وکړ. دوی پر ښکېلو اړخونو د تاوتریخوالي کمولو غږ وکړ، تر څو د سولې له رامنځته شوي فرصت څخه گټه واخیستل شي.

خو د طالبانو ویاند ذبیح الله مجاهد له ازادې راډیو سره په خبرو کې د کورنیو چارو وزارت دغه ادعا رد کړي او ويلي یې دي چې طالبانو خپل پوځي عملیات کم کړي او دا حکومت دی چې د هېواد په څو ولایتونو کې یې د طالبانو پر ضد عملیات پیل کړي او د ملکي تلفاتو لامل د حکومت هوایي بمباری دي، نه طالبان. د طالبانو لخوا ملکيانو ته د مرگ ژوبلې اوښتو دا

غاړې په ماینونو کې مړه او ټپیان شوي چې په وینا یې، طالبانو په دغه موده کې ۱۱۴۰ ماینونو ته چاودنې ورکړې دي. هغه ويلي: «افغان امنیتي ځواکونو په فعاله توگه د افغانانو او خاورې دفاع کړې ده، د وسله والو طالبانو شاوخوا ۱۳۰۰ ماینونه چې د تروریستي فعالیتونو په هدف ځای پر ځای شوي و هم خنثی کړي دي.»

کورنیو چارو وزارت وایي، د روان کال په لومړیو شپږو میاشتو کې د وسله والو طالبانو په بریدونو کې ۳۵۰۰ ملکي وگړو ته مرگ ژوبله اوښتې ده. د یاد وزارت ویاند طارق ارین تېره ورځ په کابل کې خبریالانو ته وویل چې د یادو کسانو له ډلې څخه ۱۲۰۷ تنه وژل شوي او ۲۲۹۳ نور ټپیان شوي دي. نوموړي زیاته کړې چې په قربانیانو کې ښځې، ماشومان، د پاخه عمر نارینه او ځوانان شامل دي. هغه ويلي، په داسې حال کې چې افغان امنیتي ځواکونه د سولې تر هوکړې وروسته په دفاعي حالت کې وو، طالبانو په تېرو شپږو میاشتو کې اوو زره ریدونه کړي دي. د کورنیو چارو وزارت ویاند زیاته کړې چې یاد ملکي وگړي تر ډېره د سړک

شرعي وختونه: سهار ۰۴:۱۹ | لمر ختل ۰۵:۴۱ | ماسپښين ۱۱:۴۷ | مازيگر ۰۳:۱۴ | ماښام ۰۵:۵۱ | ماخوستن ۰۷:۱۴

طالبان: معاونان رئیس جمهور با اظهاراتی اخیرش در برابر نظام آینده افغانستان «عقدہ گشایی» می کنند

در حالی که گفت‌وگوهای گروه تماس دولت افغانستان و طالبان در قطر روی نهایی‌سازی اصول مذاکرات ادامه دارد، دولتمردان افغان و گروه طالبان، عملکرد یکدیگر را به شدت مورد انتقاد قرار داده‌اند.

امرالله صالح معاون اول رئیس جمهوری گفته که گروه طالبان در دوره حاکمیت خود شماری از مردم را شکنجه و سنگسار کرد و بدون قانون از مردم عشر و ذکات گرفت.

آقای صالح روز دوشنبه در همایشی به مناسبت روز جهانی صلح گفت که گروه طالبان در دوره حاکمیت خود جایگاه افغانستان را در سطح جهان پائین آورد و حتی هزاران دختر را به نکاح اجباری درآورد: «ده‌ها هزار دختر جوان افغانستان در دوره طالب برخلاف میل خود و خانواده‌اش به نکاح اجباری در آمدند. اما در افغانستان فرهنگ سپر است و اجازه نمی‌دهد که این قصه‌ها علنی شود. اگر ما فرهنگ متفاوتی می‌داشتیم، مسئله نکاح اجباری در دوره طالبان در تمام گوشه‌های افغانستان بدعتی بود که در تاریخ کشور ما نظیر نداشت.»

آقای صالح همچنین گفت که گروه طالبان در دوره حاکمیت خود فرهنگ‌ستیزی کرد و بجای فرهنگ چند هزارساله افغانستان، در تلاش زنده کردن فرهنگ به گفته او، مولانا فضل‌الرحمان و مولانا سمیع‌الحق، دوروحانی پاکستانی، بود. در این همایش همچنین سرور دانش معاون دوم رئیس جمهوری افغانستان ضمن برخی انتقادهای دیگر از گروه طالبان، گفت که براساس گزارش‌هایی از قطر، این گروه به نحوی گفته که با اهل تشیع مانند اقلیت‌های دینی در چهارچوب شریعت اسلامی برخورد شود.

آقای دانش گفت که چنین اظهارات مغایر احکام مذهب امام ابو حنیفه و همچنین اهانت به بخش بزرگی از مردم افغانستان است: «این نوع برخورد به نظر من نخست مخالف است با اندیشه و مکتب امام ابو حنیفه و همچنین مغایر است با حقوق اساسی و دینی ما. همچنین این اظهارات یک نوع توهین به بخش بزرگی از مردم افغانستان است.»

اما گروه طالبان اظهارات معاونان رئیس جمهوری را به عنوان مانع‌تراشی در برابر روند جاری صلح دانسته است.

ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی این گروه با پخش اعلامیه‌ای گفته است که معاونان رئیس جمهوری این کشور با چنین اظهاراتی در برابر نظام آینده افغانستان «عقدہ گشایی» می‌کنند.

د واشنگتن او تهران د کرکچ په دوام؛

متحدہ ایالتونو د ایران پر دفاع وزارت او ځینو نورو ادارو نوي بندیزونه لگولي دي

اعلان داوطلبی

ع	جنس	مقدار	مارکه	صنعت	قیمت فی کیلو	قیمت مجموعی
۱	آرد خوب سفید	۱۱,۶ تُن	خوراکه	قزاقستانی		
۲	سیله درمیانه	۵,۸ تُن	درمیانه	هندي		
3	روغن مومن	۳,۴۸ تُن	مؤمن + عزیز	إماراتی		
4	بوره میده سفید	۳,۴۸ تُن	میده	إندونویزیایی		
5	لوبیا	۳,۴۸ تُن	سرخ	ترکمنی		
۶	قیمت تهیه و توزیع و بارگیری و رساندن آن به اماکن توزیع (ولایت پروان)					
۷	قیمت تیارکردن فی کارتن، کارتن با چاپ شعار دفتر علیه هر کارتن					
۸	قیمت مجموعی یک کارتن با درنظرداشت همه مصارف فوق الذکر و تادیه مالیه					

سازمان (MWL) می خواهد از طریق شرکت ها و مؤسسات ذیربط که با ارگان های ذیربط دولتی ثبت و راجستر باشد جواز فعالیت آن مدار اعتبار و تصدیق تصفیه حسابات مالی خود را از وزارت مالیه در دست داشته باشد، مواد فوق الذکر را خریداری نماید بناءً شرکت‌ها و مؤسساتیکه دارای مواصفات فوق باشند، میتوانند در داوطلبی شرکت کنند و شرطنامه را از این دفتر اخذ و نرخ خود را الی تاریخ ۲۶ / ۰۹ / ۲۰۲۰م از طریق ادرسهای ذیل به این دفتر تقدیم نمایند، تادیه مالیه به وزارت مالیه از پروژه فوق الذکر به دوش شرکت برنده می باشد، ضم فوتوکاپی جواز همراهی نرخ لازمی است (اماکن توزیع- در ولایت پروان مطابق هدایت مسؤولین آن ولایت).

آدرس: شش درك خانه (۷) نزدیک دفتر سابق دی ایچ ایل سرک عمومی دفتر سازمان مذکور

ایمیل : iiro_kabul_4u@hotmail.com

تلیفون 0093791220232 پوسټ بکس (ص - ب - 3181 وزارت مخابرات کابل افغانستان)

د خپلو هیلو پوره کولو لپاره نغدو پیسو ته اړتیا لرئ !!!!!!!

د معاشاتو پور له په زړه پورو او آسانو شرایطو سره ترلاسه کړئ

• د پور آسانتیا په افغانیو او امریکایی دالرو کی شتون لري

• لنډمهاله پور د 12 میاشتو سره

• آسان سند جوړونه

• د دولتي، غیر دولتي او خصوصي سکتور کارکوونکي کولی شي دغه پور ته لاسرسی ولري

دلایاتو معلوماتو لپاره ز مونږ نږدی ځانگی یا هم په مرکزي دفتر کی د پورونو ځانگی څخه لیږنه وکړئ او یا هم ز مونږ 24 ساعته شمېری 1515 سره اړیکه ټینګه کړئ